Nr. 62. Kraków, Sobota 27 października 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 100 tys. Mkp.
Cena numeru 5000 Mkp.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp. Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stronie 6.000 Mkp.
Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Rozruchy antyżydowskie w Moskwie

Jak za czasów cara batjuszki

Lwów, 27 października. „Gazeta Poranna" donosi z pogranicza sowieckiego: Z Moskwy donoszą: W moskiewskim obwodzie robotniczym Krasnej Priensnie onegdaj wybuchły poważne rozruchy antyżydowskie. Tłum robotników napadał na mieszkania i lokale handlowe oraz na przechodniów żydów. Oddziały policji nie zdołały stłumić ruchu, wobec czego na pomoc przybyło kilka oddziałów czerezwyczajki. W czasie starcia kilku robotników odniosło ciężkie uszkodzenia. Dalszych szczegółów na razie brak.

Strajk generalny na niemieckim Górnym Śląsku

Zabrze, 27 października. Wczoraj wieczór odbyło się wielkie zgromadzenie delegatów rad załogowych i mężów zaufania wszystkich związków zawodowych na niemieckim Górnym Śląsku. Po kilku godzinach rokowań postanowiono proklamować strajk generalny. Uchwałą obowiązuje wszystkie zakłady górnicze i hutnicze na niemieckim Górnym Śląsku. Dziś stanęły wszystkie huty na Śląsku niemieckim. Wykonywane są tylko najkonieczniejsze prace. Strejkujący domagają się wypłacania zarobków na zasadzie trwałej wartości oraz zaopatrzenia robotników w odzież i środki żywności przez zakłady przemysłowe.

Sytuacja strajkowa

Warszawa, 27 października. W położeniu strajkowem pracowników kolejowych, o ile chodzi o podtrzymanie ograniczonego ruchu osobowego i towarowego nie zaszła żadna zmiana. W okręgach dyrekcji krakowskiej, stanisławowskiej i lwowskiej kursuje około 50 prc. normalnych pociągów osobowych. W okręgu dyrekcji warszawskiej niemal 100 prc. towarowych około 20 prc. W okręgu krakowskiej dyrekcji kolejowej strajkujący pracownicy powracają do pracy, w szczególności powrócili na stacji Jasło. Natomiast w okręgu dyrekcji warszawskiej wybuchł strajk maszynistów w Sosnowcu i Kutnie; w Aleksandrowie jest miejscowy strajk robotników dziennych. Podobnie jak i w Piotrkowie, strajk ten został wywołany terorem strajkujących poprzednio. Stanęły również warsztaty kolejowe w Warszawie i w Strzemieszycach. Organizacje, które wywołały ruch strajkowy, stwierdzają obecnie, że z pod ich kierownictwa zaczynają się wyłamywać pewne elementy, które nie cofają się przed drogą zbrodniczego sabotażu i teroru. Oczywiście rząd przedsiębierze wszystkie środki, aby wszystkie te akty teroru i sabotażu unicestwić. We wszystkich pięciu nie objętych strajkiem dyrekcjach kolejowych panuje zupełny spokój. Na stacjach granicznych gromadzi się coraz większa ilość pociągów z aprowizacją i węglem, które mimo nadzwyczajnych wysiłków zarządu kolejowego w pewnym tylko procencie mogą być przeprowadzone przez okręg, objęty strajkiem do okręgów, strajkiem nieobjętych. Dyrekcje kolei: wileńska, radomska, poznańska i gdańska oświadczyły dyrekcji warszawskiej gotowość przeprowadzenia przy pomocy swego personalu pociągów aprowizacyjnych pod tym jednak warunkiem, aby personal prowadzący był zabezpieczony przed aktami teroru.

Katastrofy kolejowe

Warszawa, 27 października. Chwilowe zatarasowanie toru w Szczakowej, spowodowane wykolejeniem się parowozu pociągu pospiesznego Nr 802, jakie miało miejsce w nocy z czwartku na piątek, podobnie, jak chwilowe zatarasowanie toru w Ząbkowicach, spowodowane zderzeniem się 2 pociągów towarowych, zostało całkowicie usunięte. Tory są zupełnie wolne, a ruch odbywa się bez żadnych trudności. W jednym i drugim wypadku nie było żadnych ofiar, ani poważniejszych strat materjalnych. Celem ustalenia przyczyn wypadku władze zarządziły śledztwo.

Sytuacja we Lwowie

Ze Lwowa donoszą:

Kilkset wagonów z ziemniakami, pozostających na dworcu, odpływa stale w kierunku Krakowa. Przez dobę ubiegłą przesunęło się w obrębie dyrekcji lwowskiej 60 pociągów pospiesznych i osobowych.

„Gazeta Codzienna" donosi, że wczoraj o godz. 18-ej nastąpiło zaprzysiężenie powołanych do wojska maszynistów kolejowych. Zmobilizowani maszyniści otrzymają biało-czerwone przepaski, które nosić będą na ramieniu. Podlegają oni odtąd bezpośrednio władzom i sądom wojskowym. Dzięki tym zarządzeniom w ciągu dnia dzisiejszego, albo najdalej jutro nastąpi przy pomocy zmilitaryzowanej służby ruch zupełnie normalny. „Gazeta Codzienna" donosi dalej, że grupa maszynistów zaatakowała wczoraj na peronie maszynistę pociągu Nr 328, który się nie chciał przyłączyć do strajku.

Strajk górniczy trwa

Dąbrowa Górnicza, 27 października. Strajk w Zagłębiu dąbrowskiem trwa w dalszym ciągu. Niektóre strajkujące grupy domagają się coraz natarczywiej od miarodajnych czynników zlikwidowania strajku. Przedstawiciele organizacyj robotniczych interwenjowali w piątek 26 bm. u czynników rządowych w tym kierunku, aby rząd doprowadził do porozumienia i zaproponował pracodawcom kopalnianym uregulowanie płac robotniczych według norm płac górników na Górnym Śląsku. Rokowania w tym kierunku mają się rozpocząć w czasie najbliższym.

W powodzi strajków w Krakowie

STRAJK KOLEJOWY.

Wbrew uspokajającym informacjom ze źródeł urzędowych sytuacja w strajku kolejowym uległa znacznemu pogorszeniu. Dzisiaj ruch pociągów był minimalny. Do strajku kolejowców przyłączył się personal urzędu cłowego. Prace około zmilitaryzowania pracowników kolejowych są w pełnym toku.

Do strajku przyłączyli się dziasiaj pracownicy biurowi, handlowi i telefoniści dyrekcji kolei i urzędu ruchu.

STRAJK POCZTOWY.

trwa bez przerwy. Na głównej poczcie przyjmuje się tylko depesze i przekazy pieniężne. Pocztę po mieście roznoszą łamistrejcy, rekrutujący się ze sfer akademickich.

CO DALEJ?

Według krążących po Krakowie pogłosek, w poniedziałek ma wybuchnąć strajk generalny. Od poniedziałku przystąpią do akcji strajkowej robotnicy budowlani. Zapowiedź strajku generalnego wywołała w Krakowie przygnębienie, tem bardziej, że dotychczasowy rezultat strajków streszcza się w niebywałem wzroście drożyzny. Ponadto miastu grożą wskutek wstrzymania dowozu brak środków żywności.

Dolar w Krakowie 2.300.000
w wolnych obrotach
Dolar w Warszawie 1.750.000

Rozwój kursów na giełdzie krakowskiej w bież. tygodniu

Kraków, od poniedziałku 22 października do piątku 26 października

AKCJE	Tranzakcje w tysiącach marek 22/X	26/X	AKCJE	Tranzakcje w tysiącach marek 22/X	26/X
P. T. H. I—V em. . . .	165—175	190	„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	300	175—210
„Impex“	4.—4,4	6.1—6.8	Strug	270	295—290
„Pharma“ (B. Jawornicki)	150—160	160—195	„Krakus“ I—VI em. . . .	280—300	275—300
Bracia Rolniccy I em. . .	85	130	Porcelana Cmielów . . .	400	360—380
Żegluga Polska	28—35	31—33	**Fabr. cukru w Chodorowie** .	**1400-1500-1450**	**1800—1900**
Zieleniewski I—IV em. . .	**4600-4855-4750**	**6900—6500**	Elektr. Siersza I—IV em.	100—115	110—130
Warsz. Parowozy I—III em.	130—135	150—180-160	S. W. Niemojowski . . .		
H. Cegielski, Poznań I—IX	**205—225**	**230—270**	Bank Przemysłowy I-VIII	160—165	212—218
„Trzebinia“ I—VI em. . .	200—210	225—250	Bank Hipoteczny	260	380
Górka	**5300-4700-4800**	**5900—6400**	Bank Małopolski	250—380	550—600
Siersza	**3500—3220**	**4500—5000**	Ziemski Bank Kredyt. . .		
Tepege	**1550—1950**	**2450—2550**	Powszechny Bank Kredyt.		
Polska Nafta	120—135	145—125	Bank Związ. Spółek Zarob.	500	510—520

KURS DOLARA W OBROTACH PRYWATNYCH W KRAKOWIE.

Jak nas informują, w dniu dzisiejszym kurs dolara w prywatnych obrotach wynosił 2,250.000 do 2,300.000 mkp.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 27 października. PAT. Akcje. Cyfry w tysiącach marek polskich. Bank dyskontowy Warszawa 1850—1925, Bank dla handlu i przemysłu Warszawa 375—400—420, Bank Małopolski Kraków 550—575—560, Bank Przemysłowy Warszawa 200—195—200, Bank Zjedn. ziem. pol. 350, Bank Handlowy Poznań 450, Bank Hip. Lwów 175, Bank Handlowy Warszawa 925—975, Bank Przem. Lwów 175—195—192 i pół, Bank Zachodni 1100—1500, Bank Zw. sp. zarob. 500—575, Bank Związku ziemian 75. — Cerata 50—60—55, Puls 115—125, Wildt 160—150—175, Cukier Warszawa 260—3100—3000, Częstocice 11000—12000—11750—12100—13250—13500, Firley 240—255, Drzewny przemysł 80, Cegielski 290—360—355, Modrzejów 2300—2800—2750, Orthwein 125, drobne 155, Rudzki 1100—1450—1300—1125—1450, 1375 drobne 1250—1500—1400, Ursus 300—355, Parowozy 140—517—155, Zawiercie 125000—142500, 140000, Żegluga 34—33—35, Spirytus 700—725—750 Polska nafta 125—120—115, Lenartowicz 30—33, Siła i Światło 235—300—275, Ćmielów 450, Norblin 365—350—355—460—435—450, TPG. 2800, Fabryka maszyn 180.

Belpol 30, Kabel 2000, Sole potasowe 1625—1640, Kijewski 725—750—740, Czersk 425 III em. 370, 340, 375, Gosławice 550—600, Michałów 360—400 do 375, Łazy 70—60, Węgiel 2250, 2675, 2600, 2250, 2850, 2425, 2975, 2625, 3100, 2900 drobne 2900 3150, 3000, Ostrowiec 4000—3950—5000, Ron Zieliński 300—320, Starachowice 950—1300, Pocisk 300—260—325, Zieleniewski 7000—7100, Żyrardów 115000—157500—14000, Borkowski 200—175, 210, Jabłkowscy 50—56, Polbal 45, Haberbusch 1750—2000, Nobel 450—500, Pustelnik 250—270, Chodorow 1650—1850, Spiess 250—400, Pol. przem. naft. 400—390—400, Skóry 65—72 i pół, zach. tow. dla handu 70, Papier 235—300—275, Tkanina 30, Konopie 210—235, Pol. Lloyd 60, Korki 65. Strem 7000, Lilpop 195—275.

Czego domagają się maszyniści kolejowi

Warszawa, 27 października. W związku ze strajkiem maszynistów kolejowych, rozpoczętym 22 bm. w okręgu dyrekcji kolei państwowych we Lwowie, który się przerzucił na kilka innych dyrekcyj kolejowych, ministerstwo kolei żelaznych wyjaśnia: Związek zawodowy maszynistów kolejowych występuje już od 2 lat z szeregiem żądań, z których wszystkie uwzględniono, o ile nie przechodziły możności finansowych państwa i nie naruszały podstaw organizacji służby kolejowej. Szeregu żądań rząd niemógł jednak uwzględnić. Najważninejsze z nich są następujące: Zaprowadzenie awansu automatycznego, na podstawie którego maszyniści po 10 latach służby na parowozie osiągaliby VI stopień płac, równający się VII grupie uposażeniowej urzędników państwowych według nowej ustawy uposażeniowej, tj. wchodziliby do tej grupy, do której należą referenci ministerjalni, starostowie itd. Dyspozytorzy parowozowni, czyli maszynomistrze mieliby już po pięciu latach służby na tem stanowisku osiągać V stopień płacy. Żądań powyższych nie można uwzględnić już z tego powodu, że nowa ustawa uposażeniowa nie zna systemu automatycznego awansu, ponadto uwzględnienie tych żądań zapewniłoby maszynistom i dyspozytorom osiąganie tych stopni płac, do których urzędnicy z akademickiem wykształceniem dojść mogą po długich latach służby i w razie otrzymania odpowiedniego stanowiska służbowego. Maszyniści domagają się nadto wynagrodzenia za każdą godzinę jazdy w wysokości 1/200 poborów całkowitych. Maszyniści obowiązani są pełnić służbę przynajmniej przez 200 godzin miesięcznie, wobec tego żądanie powyższe równałoby się żądaniu uzyskania conajmniej drugiej płacy miesięcznej. Ponadto domagają się dodatkowego wynagrodzenia za jazdę ponad 46 godzin w tygodniu i wynagrodzenia, obliczonego raz na tydzień, nie jak obecnie na cały miesiąc, przyczem żądają go nie tylko w stosunku do wynagrodzenia godzinowego, lecz i od poborów stałych. Maszyniści pełnią służbę niejednokrotnie powyżej 46 godzin tygodniowo, w innych tygodniach poniżej tej normy, wobec czego obliczenie takiego wynagrodzenia godzinowego spowodowałoby znaczne, a niczem nieuzasadnione obciążenie skarbu państwa. Maszyniści otrzymali obecnie tytułem wynagrodzenia za jazdę 50 prc. za dni istotnie w jeździe spędzone. Obecnie żądają oni zamiany tego wynagrodzenia na stały ryczałt. Wskutek tej zamiany otrzymaliby wynagrodzenie za jazdę nawet wówczas, gdyby jazd tych nie przedsiębrali, co sprzeciwia się zasadniczym postulatom sprawiedliwości. Pracownicy bowiem innych kategoryj otrzymują djety podróżne za jazdy tylko wówczas, o ile istotnie podróżowali. Podobne żądanie stawiają dyspozytorzy parowozowni, mimo, że wogóle nie jeżdżą. Tak maszyniści, jak i dyspozytorzy domagają się, aby owe 50 procentowe wynagrodzenia godzinowego za jazdy było wliczane do obliczeń emerytalnych, chociaż żadnym pracownikom djet podróżnych do emerytury się nie wlicza. Zaznaczyć w końcu należy, że już obecnie dyspozytorzy parowozowni dochodzą do VI stopnia płac, odpowiadających VII grupie uposażeniowej według nowej ustawy. Maszyniści są zaszeregowani do VIII i VII stopnia płac, równającego się IX i VIII grupie uposażeniowej urzędników państwowych według nowej ustawy uposażeniowej, a wynagrodzenie tzw. godzinowe i premje maszynistów wynoszą przeciętnie około 50 prc. całych poborów.

Oficjalna giełda pieniężna

Warszawa, 27 października. **Waluty: Dolary 1750000—1730000, funty angielskie 7815000 7,700 tys. pożyczka złota 1 175 tys. do 1,300 tys. bony złote 2 miljony do 2,150 tys. do 1,100 tys., czeki: Belgja 88560 87300, Berlin 0.00001, Londyn 7840000—7747500 N. Jork 1750000—1720000, Paryż 102.500, Praga 51880** 51000, Szwajcarja 311700—305000, Wiedeń 2460—**2433, Włochy 78900—78000, Kopenhaga 309000.**

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Z powodu przerwania komunikacji telefonicznej z Wiedniem i Pragą — otwarcia i zamknięcia giełdy zurychskiej nie otrzymaliśmy.

Giełdy pieniężne

Nowy York, 26 października. Giełda pieniężna. Kurs dzienny 4 1/2%. Przekaz na Londyn 450.25. Przekaz na Londyn na 60 dni 447.25. Przekaz na Paryż 592, Przekaz na Amsterdam 38.88. Przekaz na Kopenhagę 17.37. Przekaz na Pragę 2.96, Przekaz na Berlin 000000000012 w płaceniu, w żądaniu 00000000013.

Praga, 26 października. Dewizy: Amsterdam 1366 i pół, Berlin 3 za 10 miljardów, Chrystiania 545, Kopenhaga 617, Sztokholm 925, Zurych 626, Londyn 156 i pół, Nowy Jork 3470, Wieden 485.

Paryż, 26 października. Weksle. Niemcy —, Ameryka 1712, Belgja 8610, Anglja 7680 i pół, Włochy 7680. Szwajcarja 304 i trzy czwarte, Hiszpanja 227 i trzy czwarte, Wiedeń 24.00.

Londyn, 26 października. Weksle. Paryż 7630, Belgja 8870, Szwajcarja 2522, Holandja 1156 i jedna czwarta, Nowy Jork 45037, Hiszpanja 3360, Niemcy 375 miljardów, Wieden 325.000, Bukareszt 945.

KRONIKA TELEGRAFICZNA

Rozruchy głodowe w Zagłębiu Ruhry

Düsseldorf, 27 października. Wczoraj wieczorem doszło do poważnych zaburzeń na tle aprowizacyjnem. Wiele sklepów z żywnością zdemolowano. Policja okazała się bezsilną. Porządek przywróciło wojsko francuskie.

Essen, 27 października. Robotnicy fabryk Kruppa usiłowali rozbić biura Zarządu fabryki. Policja dała ognia, trzy osoby zabite, a 20 rannych.

Duisburg, 27 października. **Policja rozpędziła zgromadzenie komunistów i bezrobotnych. Jedna osoba była zabita a 20 rannych.**

Duesseldorf, 27 października. **Bezrobotni urządzili wczoraj burzliwą manifestację, rabując magazyny i tłukąc szyby wystawowe.**

Bezrobotni urządzili wczoraj burzliwą manifestację, rabując magazyny i tłukąc szyby wystawowe.

Z Rady ministrów

Warszawa, 27 października. Rada ministrów obradowała 26 października nad całokształtem preliminarza budżetowego na r. 1924. Rada ministrów przeprowadziła generalną debatę nad przedłożonym jej projektem preliminarza i ustaliła zasady, na których w ciągu soboty p. minister skarbu przeprowadzi ostateczne porozumienie się z poszczególnemi ministerstwami resortowemi co do uzgodnienia ich poszczególnych budżetów z całością preliminarza. Rada ministrów obradować będzie następnie w nadchodzącą niedzielę 28 bm. celem ostatecznego przyjęcia projektu preliminarza budżetowego.

Warszawa, 27 października Ministerstwo pracy i opieki społecznej przystąpiło do uzgodnienia w myśl przepisów ustawowych dotychczasowych różnic w poszczególnych dzielnicach państwa, które dotyczą okresu wypowiadania pracy pracownikom prywatnym ze strony ich pracodawców. Ministerstwo pracy i opieki społecznej dąży do tego, aby okres ten wynosił na całym obszarze Rzeczypospolitej 2 tygodnie. Uregulowanie powyższej sprawy będzie stanowiło poważny krok naprzód w uporządkowaniu sprawy robotniczej.

Akcja separatystów nadreńskich

Berlin, 27 października. Walki z separatystami trwają w dalszym ciągu. Separatyści obsadzili Crefeld, Toyer, Düzen i Bonn. Atak separatystów na Moguncję nie udał się. W walkach tych zginęło 5 osób, 20 zaś zostało zranionych.

Od Wydawnictwa

W zamiarze postawienia pisma naszego na modłę europejską i rozszerzenia znacznego działów: politycznego, gospodarczego i giełdowego, postanawiamy od poniedziałku t. j. od dnia 29 b. m.

zwiększyć objętość pisma

do sześciu stronnic. Rosnąca coraz bardziej drożyzna a w związku z tem cena papieru, zmusza nas do podwyższenia ceny pojedynczego numeru pisma

na 10.000 Mk.

KRONIKA

DZIEŃ WOLNY W SZKOŁACH. Kuratorjum okręgu szkolnego zawiadamia, że ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego zezwoliło wyjątkowo w tym roku szkolnym na zwolnienie młodzieży szkolnej od nauki szkolnej w dzień 3 listopada, t. j. w sobotę po dniu Zadusznym.

ZWOLNIENIA KOLEJARZY. Na zasadzie akcji oszczędnościowej, przeprowadzanej w ministerstwie Kolei żelaznych, zostanie z końcem bieżącego roku zwolnionych około 7.000 pracowników kolejowych w 9 kolejowych okręgach dyrekcyjnych. Bardzo poważna ilość zwalnianych pracowników, bo około 3000 przypadnie na pracowników, zajętych w samych centralach dyrekcyjnych. Liczba powyższa równa się niemal jednej trzeciej dotychczasowej liczby pracowników tych centrali. Najmniej stosunkowo dotknie redukcja działu służby drogowej, co ze względów technicznych jest zupełnie zrozumiałe. W dziale tym zwolnionych zostanie około 1000 ludzi. W dziale służby stacyjnej i konduktorskiej zwolnionych zostanie około 3000 ludzi.

AUTOBUS NA CMENTARZ. W dniach 31 bm. od godziny 2 po południu, tudzież 1 i 2 listopada, od godziny 9 rano do wieczora będzie dla ułatwienia publiczności zwiedzania grobów — nasz autobus kursował na przestrzeni rynek główny—cmentarz rakowicki.

Komunikaty teatralne i koncertowe

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. „Romans" Sheldona z p. Solską-Grosserową powtórzony będzie dzisiaj i w pierwszym tygodniu listopada. Wszystkie wieczory do środy zajmie „Cyd" z p. Solską-Grosserową w roli infantki. Rolę Szymeny w tem przedstawieniu grać będzie poraz pierwszy u nas p. Jadwiga Żmijewska. Dzisiaj po południu po cenach 50 proc. zniżonych „Ziemia nieludzka". w niedzielę po południu „Złoty wiek rycerstwa". We środę występuje teatr z oryginalną nowością polską Ludwika Hieronima Morstina pt. „Święty", którą teatr krakowski przed innymi wprowadza. Sztuka obfitująca w liczne sceny zbiorowe zajmuje w obsadzie prawie cały personal oraz bardzo licznych komparsów. Role główne wykonują pp. Bracki, Wojdalińska i Kułakowski.

Z TEATRU BAGATELA. „Obłęd" grany będzie w sobotę i w niedzielę po zniżonych cenach po południu. Dziś w sobotę wieczorem „Rozkosze przypadku". W próbach pod kierunkiem reżysera p. Noskowskiego komedja S. Guitryiego w przekładzie Wł. Perzyńskiego pt. „Pokojówka szuka miejsca".

DRUGI PORANEK SYMFONICZNY Z J. ŚLIWIŃSKIM odbędzie się nieodwolalnie w niedzielę 28 bm. w miejsk. Teatrze. Wykonaną będzie III i IV symfonja Beethovena. Na poranku obowiązują tylko bilety stałe, wydane przez Dyrekcję Miej. Teatru im. Jul. Słowackiego.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Konferencja polskich cukrowników z związkami spółdzielczymi

Warszawa, 26 października. Dnia 25 bm. zakończyła się konferencja pomiędzy przedstawicielami polskiego przemysłu cukrowniczego a przedstawicielami spożywczych związków spółdzielczych oraz towarzystw aprowizacji miast. Konferencji przewodniczył nadzwyczajny komisarz dla zwalczania drożyzny, Bajda. Obrady dotyczyły kwestji rozdziału i zużycia cukru nowej kampanji. Obrady zakończyły się uzgodnieniem i podpisaniem przez obie strony umowy, regulującej ilość cukru na listopad. Na konferencji uzgodniono wysokość ceny oraz przeprowadzono zasadę, iż dotychczasowy kredyt 15-dniowy, udzielany przez cukrowników związkom spożywczym od daty wpłacenia przez nich akcyzy, będzie obowiązywać nadal bez zmiany. Co do terminu opłacenia akcyzy, uzyskano zmianę w tym kierunku, iż termin ten przedłużono do 10 listopada br. ównocześnie dzięki staraniom nadzwyczajnego komisarza do zwalczania drożyzny, ministerstwo skarbu przyznaje związkom spożywczym i towarzystwom aprowizacji miast kredyty na opłacenie akcyzy miejskiej.

—o—

ZAKŁADY ŻYRARDOWSKIE. Okres przymusowego zarządu państwowego nad Zakładami żyrardowskiemi zakończył się obecnie spłatą zaliczek, udzielonych przez Rząd w latach 1919 i 1920, zwaloryzowaną kwotą 20 miljardów mkp.

Firma Towarzystwa zmieniona została na „Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich" S. A., przyczem uchwalono podnieść kapitał zakładowy Spółki wynoszący 9 miljonów rubli o 388.800.000 mkp. drogą emitowania 720.000 sztuk akcyj po 540 mkp. za sztukę. Dawni akcjonarjusze otrzymują 20 sztuk nowych akcyj na każdą akcję starą.

W ten sposób wchodzi na normalną drogę gospodarki największy w Polsce zakład fabryczny tego działu prod. tekst., który już przed wojną odgrywał w budżecie handlowym Królestwa Kongresowego bardzo poważną rolę.

KONFERENCJA W SPRAWIE POLITYKI WYWOZOWEJ. W Ministerstwie przemysłu i handlu odbyła się pod przewodnictwem p. ministra Szydłowskiego konferencja wewnętrzna w sprawie systemu reglementacji wywozowej. Omawiane były szczegóły polityki eksportowo-importowej oraz stosunki kompetencyjne poszczególnych instancyj w tym zakresie.

PRZYSZŁA USTAWA O IZBACH HANDLOWYCH. Między ustawami które wpłyną do Sejmu na najbliższej sesji znajdzie się ustawa o Izbach handlowych. Instytucje te w b. Kongresówce nie były znane. Rząd dążąc do ujednostajnienia ustawodawstwa przemysłowego w całym kraju odczuwa brak takich Izb jako organów opinjodawczych. Ministerstwo przemysłu i handlu wniesie również tej jesieni do Sejmu projekt ustawy probierczej, która ma wytworzyć organ państwowy, do urzędowego cechowania przedmiotów wartościowych.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA KOLEJOWA W NICEI. W dniu 5 listopada b. r. obradować będzie w Nicei doroczna międzynarodowa konferencja w sprawie nowego rozkładu jazdy w międzynarodowej komunikacji osobowej. Nowy rozkład obowiązywać będzie od 1 czerwca 1924 r. Z ramienia Polski w konferencji weźmie udział pan Franciszek Moskwa zastępca dyrektora departamentu Ministerstwa Kolei żelaznych oraz trzech przedstawicieli poszczególnych dyrekcji kolejowych. Polskie ministerstwo kolei żelaznych zamierza przedewszystkiem na podstawie dotychczasowych doświadczeń zaprowadzić ulepszenia w ruchu osobowym z państwami ościennemi, jak z Rumunją, Czechosłowacją, Łotwą i Niemcami, a w sprawie tej przedłożyło już szereg konkretnych wniosków. Szereg dalszych wniosków dotyczy ulepszenia komunikacji z półwyspem Bałkańskim, przedewszystkiem Belgradem. Wnioski te poparte zostały przez Węgry i Jugosławję. Osobny wniosek Polski porusza sprawę wprowadzenia wagonu bezpośredniej komunikacji pomiędzy Warszawą i Rzymem. Wniosek ten popierany jest przez Włochy. Na uwagę ponadto zasługuje wniosek Austrji o otwarcie bezpośredniej komunikacji osobowej pomiędzy Paryżem a Warszawą przez Wiedeń. Urzeczywistnienie projektu powyższego umożliwi pozostawienie na boku w drodze między Paryżem i Warszawą koleje niemieckie na których w ostatnich zwłaszcza czasach piętrzyły się coraz to silniejsze trudności komunikacyjne. Wniosek powyższy może liczyć tylko wówczas na uchwalenie, o ile zgodzi się na niego Czechosłowacja, która musiałaby do pociągów na zasadach wniosku tego wprowadzonych dostosować swe rozkłady jazdy. Wniosek o podobnej treści został już przedłożony konferencji międzynarodowej, obradującej w roku ubiegłym. Z powodu jednakże sprzeciwu Czechów nie został uchwalony.

PRZEPISY WALUTOWE NA GÓRNYM ŚLĄSKU. Min. skarbu wydało okólnik w sprawie stosowania przepisów walutowych na G. Śląsku. Ogólne przepisy o zaświadczeniach walutowych odnoszą się obecnie do wszystkich towarów załadowanych na stacjach górnośląskich, a eksportowanych zagranicę. Wyjątek stanowią jedynie towary wywożone przez firmy, objęte umową dewizową z dn. 28 lipca 1923 r. Umową tą zobowiązały się pewne górnośląskie firmy do odstępowania P. K. K. P. walut zagranicznych, uzyskanych z eksportu towarów. Te firmy zwolnione zostały od składania normalnych zaświadczeń walutowych. Spis wymienionych firm będzie podawany dyrekcjom ceł oraz Izbie skarbowej w Grudziądzu bezpośrednio przez komisarza dla spraw dewizowych w Katowicach.

PODNIESIENIE TARYFY KOLEJOWEJ WE WŁOSZECH. „Gazetta Officiale" podaje dekret, zwiastujący podwyższenie taryfy kolejowej we Włoszech z dniem 1 listopada. Przy taryfach osobowych będzie stawka dla klasy II podniesiona o 6 prc. dla trzeciej o 10 prc.

Ostatnie telegramy

Uznanie Republiki Nadreńskiej przez Francję i Belgję?

Berlin, 27 października. Dzienniki donoszą z Koblencji, iż francuski i belgijski nadkomisarz w międzykoalicyjnej komisji nadreńskiej otrzymał polecenie uznać ruch separatystyczny za praworządny. W ciągu dnia dzisiejszego jest oczekiwanym w tej kwestji zlecenie do komisji nadreńskiej. Jak dzienniki donoszą, założy rząd Rzeszy jaknajenergiczniejszy protest przeciw tej akcji i skoro tylko uzyska dostateczny materjał dowodowy, jakoby rząd francuski i belgijski łamały neutralność.

Dziś o godzinie 12 w południe obsadziły wojska francuskie z rozkazu gen. Tirarda ratusz w Bonn. Chorągiew zielono-biało-czarna została na nowo zatknięta i republika nadreńska przywrócona.

AKCJA SEPARATYSTÓW NADREŃSKICH.

Berlin, 27 października. Przywódcy separatystów nadreńskich Matthes, Dorten i Smuts wypracowali dokładny plan dalszej akcji zbrojnej separatystów. Wedle powyższego planu Matthes objemie kierownictwo akcji separatystycznej nad dolnym Renem, Smeets nad środkowym, Dorten nad górnym. W Düren zostanie umieszczonem główne dowództwo separatystów nadreńskich.

Deckers zwrócił się do belgijskich władz okupacyjnych z prośbą o użyczenie pomocy prowizorycznemu rządowi separatystów nadreńskich przeciwko niemieckim władzom państwowym.

Autonomja Palatynatu

Paryż, 27 października. Jak donoszą pisma francuskie, rokowania prowadzone przez przedstawicieli poszczególnych partyj w Palatynacie w sprawie utworzenia autonomicznego rządu, prowadzone są w dalszym ciągu.

Nowa faza rokowań reparacyjnych

Londyn, 27 października. Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało odpowiedź francuską, wyrażającą zgodę na zwołanie konferencji rzeczoznawców, delegowanych przez Komisję odszkodowań celem zbadania zdolności płatniczej Niemiec.

Oczyszczanie Hamburga z komunistów

Hamburg, 27 października. W ciągu akcji oczyszczania przedmieść Hamburga z komunistów zostało 100 osób aresztowanych. Policja zdobyła ostatnią placówkę komunistyczną, przyczem kilkudziesięciu komunistów zginęło. W mieście panował dziś popołudniu spokój. Komuniści zaniechali biernego oporu.

ROZMAITOŚCI

PODARUNEK KRÓLA HUSSEINA. Jak wiadomo, zezwolił rząd francuski na utworzenie w paryskim muzułmańskim Instytucie meczetu. Król Hussein z Hedzasu zawiadomił obecnie rząd francuski, iż meczetowi nowemu w Paryżu ofiarował kawałek prastarej okrowy, która osłania Kaabę w Meczet. Okrywa ta jest wyjątkowo cenną rzeczą, długą na 2 metry, na powierzchni zaś jej znajdują się dwa bardzo pięknie utkane wiersze z Koranu. Hussein ceni tę okrywę tak wysoko, iż przesyła ją przez specjalnego kurjera do Paryża.

NAJRZADSZA MARKA NA ŚWIECIE. Na wielkiej międzynarodowej wystawie w Londynie budziła ogromną sensację wśród filatelistów wystawiona przez Amerykanina Artura Hind, najrzadsza marka świata. Marka ta jedno centymowa z Brytyjskiej Guiany pochodzi z r. 1856 i istnieje tylko w jednym autentycznym egzemplarzu. Marka ta jest koloru czarnego na karminowym papierze, na powierzchni jej znajduje się trójmasztowiec (żaglowiec) z dewizą: Damus Petimus que vicissim; dalszy napis brzmi. Postage one cent — Butish Guiana. Marka ta jest już silnie zniszczoną i nie odznacza się wcale pięknością.

OCEAN LODOWATY OCIEPLA SIĘ. Uczeni stwierdzają, że ocean lodowaty ociepla się. Góry lodowe są znacznie mniejsze, a foki wyprowadzają się ze swoich miejsc pobytu i ciągną dalej na północ, gdzie woda jest zimniejsza.

Analogiczne obserwacje porobili kapitan Scot i E. Shacelton.

Badacze kanadyjscy idą jeszcze dalej i sądzą, że nadejdzie czas, gdy lodowe jeziora Kanady zamienią się na olbrzymie pola zbożowe.

Ale tymczasem jeszcze eskimosi mogą spokojnie budować swoje chaty ze śniegu.

Ta błoga epoka jeszcze jest od nas bardzo oddalona.

KOLOROWE ZĘBY. Na wystwie dentystycznej w Imperial Institute w South Kensington zostały wystawione na pokaz sztuczne zęby w najrozmaitszych formach, które były możliwie dobrane do zakroju twarzy ich nosiciela. Dla kanciastych i wyrazistych fizjognomji starano się odtworzyć czworokątne zęby podczas gdy dla osób o twarzy owalnej były wybrane zęby cięte owalnie, nawet dla podłużnych twarzy skonstruowano zęby, które byłyby dobrane do powyższego zakroju oblicza. Również pod względem koloru zębów opracowano cały szereg nuansów, które począwszy od barwy białej aż do bronzowej obejmują 40 rozmaitych odcieni. Niektóre zęby ukazują zabarwienie różowe, to znów żółte. Zęby bronzowe są dla wielkich palaczy, wolno im jednakowoż wybrać i zęby białe jak perły, które przy najsilniejszem nawet paleniu nie tracą swej białości.

REPERTUAR

—o—

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7½)

Sobota popoł.: „Ziemia nieludzka“, wieczorem: „Romans“

Niedziela popoł.: „Złoty wiek rycerstwa“, wieczorem: „Cyd“

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)

Sobota popoł.: „Obłęd“ (ceny zniżone), wieczór: „Rozkosze przypadku“

Niedziela popoł.: „Obłęd“ (ceny zniżone), wieczór: „Rozkosze przypadku“

OPERA i OPERETKA (początek o g. 7½)

Sobota: „Szalona Lola“

Niedziela popoł.: „Demon“, wieczór: „Szalona Lola“

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Potrzeba chłopców i kobiet do roznoszenia gazet. Zgłaszać się w Admin. „Kurjera Wieczornego“, Dunajewskiego 5.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.